

Studenckie Koło Kulturoznawcze w IKP UW
zaprasza na ogólnopolską konferencję naukową

UKRYTE W KULTURZE

Warszawa, 10–11 grudnia 2015 r.
Instytut Kultury Polskiej UW

Jako kategoria filozoficzna, ukryte wydaje się blisko związane z hermeneutyką podejrzliwości. Różne koncepcje ukrytych znaczeń i sensów, mechanizmów oraz struktur, jeżeli nawet nie wyrastają wprost z tej tradycji, są w niej zwykle mniej lub bardziej głęboko osadzone. Jednakże refleksja nad ukrytym nie musi być ograniczona tylko tymi ramami, z jednej strony sprowadzającymi ją przede wszystkim do pytań o to, w jaki sposób ukryte warunkuje społeczne działanie, poznanie i rozumienie, z drugiej zaś zamykającymi ją w zaklętym kręgu metafizyki prawdy i pozoru.

Chcielibyśmy na nowo przemyśleć ukryte jako kategorię interpretacyjną. W punkcie wyjścia proponujemy umieścić problem praktyk kulturowych, ujęty zarazem antropologicznie i historycznie. Oznacza to, że interesują nas rozmaite, kulturowo zróżnicowane strategie, motywacje i techniki ukrywania, każdorazowo rozpatrywane w ich specyficznym kontekście. Wychodzimy tu z założenia, że poprzez zagadnienie **tego, co w kulturze ukryte**, można na powrót objąć badaniem samą rzeczywistość kulturową: normy narzucające konieczność ukrywania ściśle określonych zjawisk, zachowań, przedmiotów bądź grup ludzi, instytucje odpowiedzialne za ukrywanie ich przed wiedzą i wzrokiem ogółu, wreszcie ich kłopotliwy i zmienny status, a także próby jego stabilizowania bądź przekraczania. Inaczej mówiąc, zamiast pytać o ukryte znaczenia, stawiamy raczej pytanie o **zmiennie znaczenia ukrywania (się) i jego wymiar zmysłowy**, a także samo **doświadczenie bycia w ukryciu**; zamiast powtarzać problem (ukrytej) istoty i (złudnego) pojawu, zachęcamy do analizowania **kulturowych logik ukrywania** i wartościowania tego, co pieczołowicie skrywane, w jawny sposób ukryte.

Co zatem rodzi potrzebę ukrywania i jak zmienia się ona w różnych systemach kulturowych? Gdzie praktyka ukrywania jest oznaką słabości i uległości, gdzie zaś piętnem władzy? Czy wartość danego przedmiotu jest tym, co stoi za koniecznością ukrycia, czy raczej samo ukrywanie stanowi o jego wartości?

Przed kim coś – i co – ukrywa się lub jest ukrywane i jakie kompetencje potrzebne są w odszukaniu ukrytego? Co ukrywa się w wyglądzie ciała i jaki ma to związek ze statusem, estetyką, seksualnością? Jakie zjawiska społeczne się ukrywa

i jakie środki temu służą? Czy to, co ukryte, związane jest wyłącznie z domeną wzroku? Co z pozostałymi zmysłami: słuchem, powonieniem, dotykiem?

Te i podobne pytania znajdują swoje odpowiedzi w praktykach. Od dyskretnego ukrywania emocji jako jednego z elementów określonego kodu komunikacyjnego, aż po zbiorowe reakcje na ujawniony skandal. Od gry w chowanego, gdzie ukrywanie może się jeszcze jawić jako naiwne i niewinne, aż po sytuacje graniczne, gdy dobry wybór kryjówki – ale też jej przeoczenie – okazują się kwestią życia i śmierci. Zachęcamy do antropologicznego namysłu również nad innymi zagadnieniami, takimi jak:

- opowieści o ukrytym: od legend do powieści detektywistycznej,
- ukryte a ciało: od przesłaniania łysiny do społecznego sankcjonowania procesów fizjologicznych,
- ukryte zjawiska społeczne: przemoc, bezrobocie, starość, śmierć,
- ukrywanie jako wykluczanie lub dźwignia prestiżu,
- ukrywanie a wstyd,
- przedmioty i wynalazki ukrywające oraz ich historia,
- ukrywanie tożsamości, pochodzenia, orientacji seksualnej,
- media i ukryte: skandal, afera, kryptoreklama,
- przestrzeń ukrytego: podziemia, pogranicza, kryjówki, eksterior,
- ukryte w przestrzeni publicznej, prywatnej i intymnej,
- ukryte a nauka i technologia – odkrywanie prawidłowości i skrywanie technologicznych rozwiązań, ukryty mechanizm działania,
- gra z ukrytym: performans, subwersja, transgresja, awangarda,
- proces wychodzenia z ukrycia.

Wypełniony formularz zgłoszeniowy prosimy nadsyłać do 6.11.2015 roku na adres **ukrytewkulturze@gmail.com**. O decyzji w sprawie przyjęcia zgłoszenia powiadomimy do 10.11.2015 roku. Opłata konferencyjna wynosi 100 zł dla studentów i doktorantów oraz 200 zł dla pracowników naukowych; zostanie ona przeznaczona na publikację wybranych tekstów w recenzowanym tomie zbiorowym, materiały konferencyjne i catering. Zapewniamy pomoc w organizacji noclegu. Konferencja odbędzie się w Instytucie Kultury Polskiej UW.

Formularz zgłoszeniowy dostępny jest na stronie:

<https://kolokulturoznawcze.wordpress.com>

Opiekunem konferencji jest dr Roman Chymkowski.

Konferencja jest organizowana przy współpracy Stowarzyszenia Katedra Kultury.

